

8720

Bibl. Jag.

III

The first of the year

is now a very fine day

to be out in the sun

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

and to see the world

NB. podważenie rytyzacji

19

Kierzywa

Nie wiele ponad jeden wiek rozdziela dwa znakomite dzieła sztuki, w których tak dobitnie odzwierciedla się obywatelski prąd, w ciągu samego „długiego” stulecia dokonany w podstawowych zasadach sztuki, smaku i psychologii twórcy. W roku 1501 ukończył swego Davida - Michel Anioł, w 1619 - Wawrzyniec Bernini; jakie wielka między nimi różnica! Michel Buonarroti, wykreślając sobie na model tego chłopaka Toskańskiego o nadmiernie rozwiniętych muskułach, na model tego przedstawia idealnie pięknego typu ciała a jednak w mniemu prostota i spokój uśladają kształty młodocianego Davida, modułując mięśnie, kształt uśmiechu twarzy, przedwypukłość warg i oczu, konwencjonalna figura włosów, zakochana iść w posągów starożytnych - wszystko to proponując odwieczne, uświęcone wzory antyczne. W ten sposób świat kanonów i pojęć piękna wprowadza nas kompozycja Bernini'ego. Ciało całe rzucone w silny skłócenie, mięśnie napięte i jakby wystraszające się z pod skóry, łokieć stary, niezmierzona i zgorznięta brzościna, wargi zagryzione, oczy zmieszone tak, iż ledwo się parzy z ciemnych gałek, włosy rzucone w nieładzie. David ten jest brydki, raczej odwrócić może odwracanie niż wrażenie nieskalanego harmonii. Czyżby w ten sposób istotnie upadek sztuki? Nie - tylko zupełna przemiana na artystycznych wartościach i czynnikach twórczych, ten widocznie, że na tym samym pokazuje Tomacio, który z dawniejszej epoki przeszedł w nową.

W dziele Bernini'ego widać się najgłębiej i najczarniej sztuki barokowej, które w mniejszej lub większej sile odzwierciedla się w innych twórcach twórców, w architekturze, malarstwie, w poezji wencie, a więc dramatycznym potężnym ruchu i malowniczości, która emulacja do naturalności, do odkrycia prawdy życia, choćby ta prawda przeobraziła się w mniemaniu i przesłanie, jaskrawą i wynaturzoną, dalej indywidualne stanowisko artysty, wobec ustalonych wzorów i schematów, estetycznych, a mniemanie czy ocenowania, zdaniem mniemania, co później barokista tak wybitny, jak kawaler Jan Baptysta Marino potoczny jako jeden z głównych kanonów swojej i sobie współczesnej sztuki.

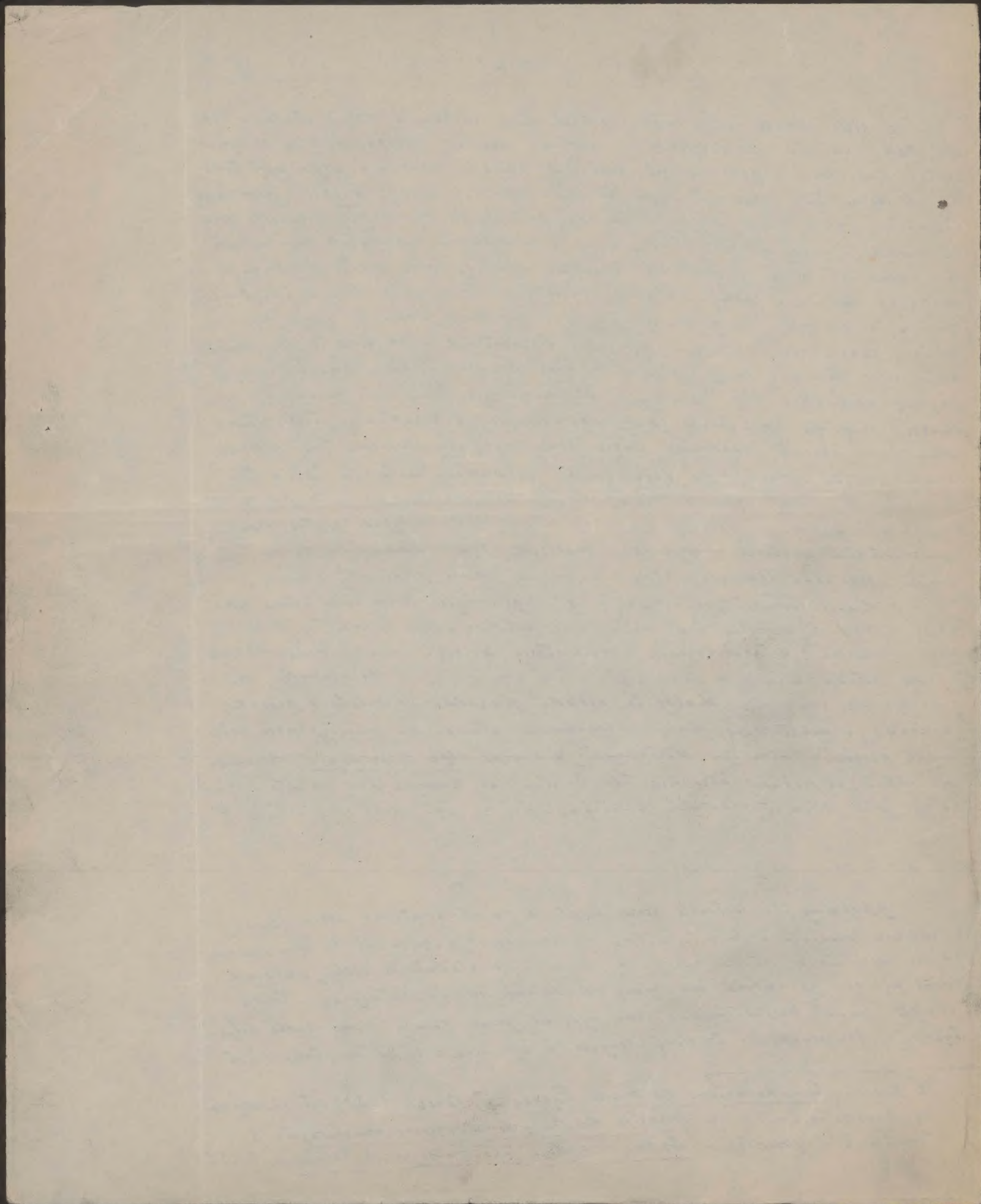
x

x

x

Jeżelibyśmy tak zastanawiali się nad dziełami a nawet umotywowanymi przemyśleniami z zakresu plastyki i literatury, które przyniosły sprawnie naukowe i pomysłowe ujęcia sztuki barokowej, określając dokładnie te cechy, w których różni się ona na korzyść lub tym od dawniejszej. Inwentaryzacja taka jednak, nawet najbardziej, nie wyjdzie poza granice nowej epoki artystycznej, bezprzebieżna i nieprzebieżna, nie wyjdzie poza granice i ogólny warty splot

↓ Z książki Considerazioni di messer Saggiando, Venezia 1631; cyt. w wyprawie.
Kę Benedetta Croce - Der Begriff des Barock, als Gegenreformation, str. 13.
Por. też E. Przyborska - Antoni Monty jako przedstawiciel baroku ... str. 252.

pryncyp, który przyniósł u drógach twórczości okres tak bogaty, różnorodny, niekiedy wręcz u przejawach swych zagadkowy. Dla wszelkich badań nad renesansem, czy iść odczytać słabej ręką legaty Barokowości, czy u swego jego prawnika stare, zawsze znaleźć się stało ratornie, naturalny punkt oparcia: naiwność i umiarkowanie, wskazywanie nawet świata antycznego na rozmaitego życia dziełach, ażeby, na kanonie tym się oparły, dojść drogą mniej lub więcej rozwija do klasycznej formy: odkrycie świata i estetyka". Jakże jednak znaleźć jedno postulatowe "kryterium dla baroku, u niego skali i wężystości tak różnorodnego, że od ścisła następujących na fortissimo" wszelkich bodźców artystycznych, od najścisła-niejszego patosu wielkiej epiki schodzi on z jednej strony do troski i smar-żanych, onidie karmuży, a z drugiej dociera do głębi rożnnej, samo-rodnej mistyki? Trudno więc o jedną formę, jedno słowo seransowe, które wyjątkowo wszelką tajemniczość, u samego jej ^{określenia} barok i swartość, werner Weibach i Franka wytłumaczenia tego u postulatowej dla całej epoki reakcji przeciwreformacyjnej, E. Ermatinger u konflikcie między radością życia i ^{ascetyczną} Fryderyk Gundolf u typowej dla XVII. w. skłonności do indywidual-nej, nieokreślonej awanturności. Ta tytuł zaś pojdzie zroz. różnie wy-bitnych badaczy, którzy, rozpoczynając barok, jest to jako próba z pewnym okresem historycznym iro zrośnięty, jest to jako fenomen stylu, postarzą-cy się u rozmaitych nawrotach, badawci były mroźnie lub subtelnie no-we teorie i nowe kryteria.

P- by dla przykładu
parę warniejszych tylko
zacytować teorii -

To jedno pewne, że podstawą tej sztuki jest jakiś ^{starcie} zmierzających u siebie cywilizacji, jakas ^{rozrywka} rozrywka, która wyciska swe piętno na całej twórczości ówczesnej a przebiega się u najbardziej okrutności formy poetyckiej i stylu. Wielkie a niedocenione dotychczas znaczenie ma ta dla wzięcia zmagania się zamiarując sztuki klerogryficznej i jej teoretycznego poziomu z naukami prawnymi i wymogami, które ^{teoretyczny} teoretyczny renesans, w życiu a nie u literatury tylko, wrośnięt i umocnił. Wrośnięt cy-wilizacji tył na czoło wypukając się: rodnący u siebie indywidualizm twórcy, bliziny i mocniejszy związek sztuki z zagadnieniami i pobudkami życia a wreszcie kompleksność kultury artystycznej i piśmienniczej. Świat i oświeś-ponowony przeobrażenie i nagła ścisłość klasyczna do swych potrzeb i upodobań; stęże konflikt i zmierzanie się nierównowadzących elementów. Epoka baroku nie jest więc jakas reakcja czy przeciwieństwem oświeś-żenia ale jego kontynuacja miękką i logiczną wyprężeniem dążeń epoki. Oto jedyna podstawa do rozpoczynania twórczości barokowej, roz-wołanie u jej początkach i pierwowzór dźwiękach, wyrażających się z ogólnego sta renesansowego.

Znamienne a niestety wartościowe cody baroku jest fakt, że u wszystkich oświeś-żonych, acz u rozmaitej sile, wrośnięt on prawniczo

W. Weibach - Der Barock als Kunst der Gegenreformation, 1921.
E. Ermatinger - Barock und Rokoko in der deutschen Dichtung, Leipzig 1926
F. Gundolf - Martin Opitz, Weiden und Leipzig 1923.

2-22-18
1898
1898

rozbicie i osiągnął je w zakres humanizm, pięknej literatury; i w tym on-
wiscie zwraca się wpływ renesansu i reformacji, jako promotorów życia i
kultury narodowej. Dzięki temu piśmiennictwo ówczesne, "jakkolwiekby roz-
patrywać je byłoby teraźniejszość, zachowało swe własne, osobne piętno; wykre-
ślić można ciekawą paralelę (i.p. między Polską a Niemcami) niepodobna
jednak u mniejszych ówczesnych środowisk to samo schematy i sprasowanie.
Tak też i literatura polska, ^{zwłaszcza} ~~zwłaszcza~~ poezja XVII w., posiada kolor
swojski, narodowy, a dla polskiego jej ujęcia i zrozumienia, gdy odwołamy
to ujęcie, co było miłą lub nie miłą uścisną namiętnością ówczesnych
- trzeba ogarnąć ogół życia polskiego w tej barwniej, sumniejszej i buhaimiej
epoce. Niektórzy dątkowi dlatego chętnie się powołują na ~~jednostkowy~~
charakterystyczny barokowy obraz, które były podopiecznymi
ciągnięto na całą ówczesną literaturę, więc i kolejno to pieszczotliwy,
to żartobliwy, dydaktyczny lub makabryczny; nie ogarnia też całości narwa:
literatura świecka i miernocińska, jak choćby dlatego, że ten termin
nigdy nie ma równoległości; nie inną, że dla wielu ówczesnej literatury treści.

Piśmiennictwo barokowe (zakładający paradygmaty i stary naraz) miało
u nas pomysłowo i szeroko warunki rozwoju. Najpierw nie opóźniając
się z przyjęciem nowych przedów a wyprzedzając, między innymi na
Północy; gdy humanizm zwrócił i z przewagą napłynął do Polski, w ten
sposób, podobnie do humanizmu XVII. wieku, mianem Jpp. Kraszyński,
zaprowadzając go na polski miazgę barokową, powołując Tracy ^{na imię} ~~na imię~~
Kraszyńskiego a mianem Santi Guci wnoszą mauzoleum dla Stefana
Batoryego. Wtedy powstał był już też kraj nasz. Co więcej, recepcja
humanizmu w Polsce od początków swych okazywała przewagę pryncipiów
moralnych, estetycznych i politycznych, do głosu i własności stopniowo w ko-
chaniach i miłościach programowego przedstawiciela; a gdy zaraz po nim
~~rozbrzmiewały~~ nowe przedy ~~przed~~ - cały ten bogaty kapitał płynął na
następców, zachowując jeśm iść i piękno wrenu poezji renesansowej
a wytknięcie na żywiołach, dozwolone i wolności. Początki baroku w Polsce
dotyczący w promieniach światła i światła literackiej Jana Kochanowskiego,
u niego dalszy dowód nieprzerwanego związku i ścisłości humanistycznej.

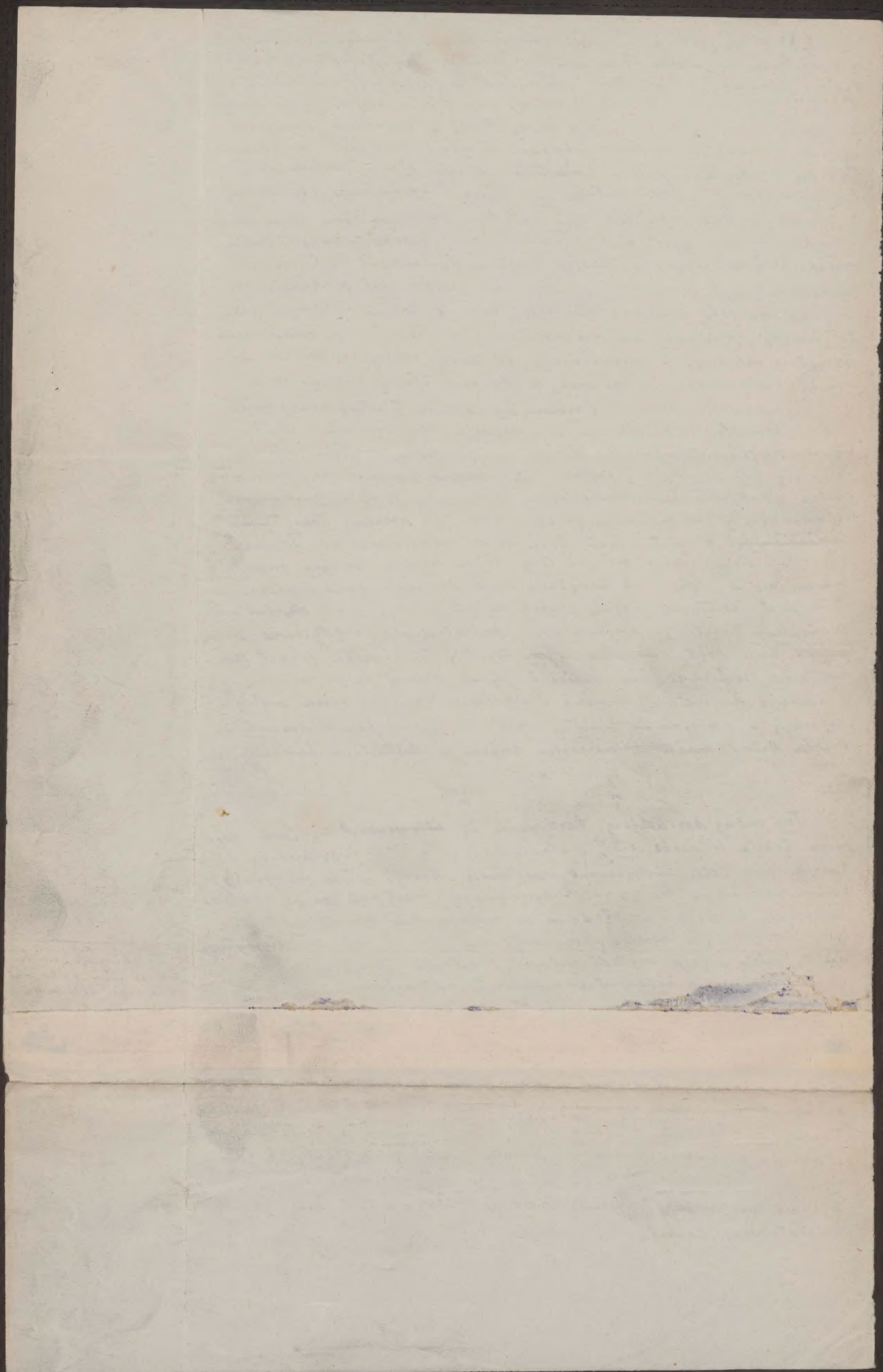
x x

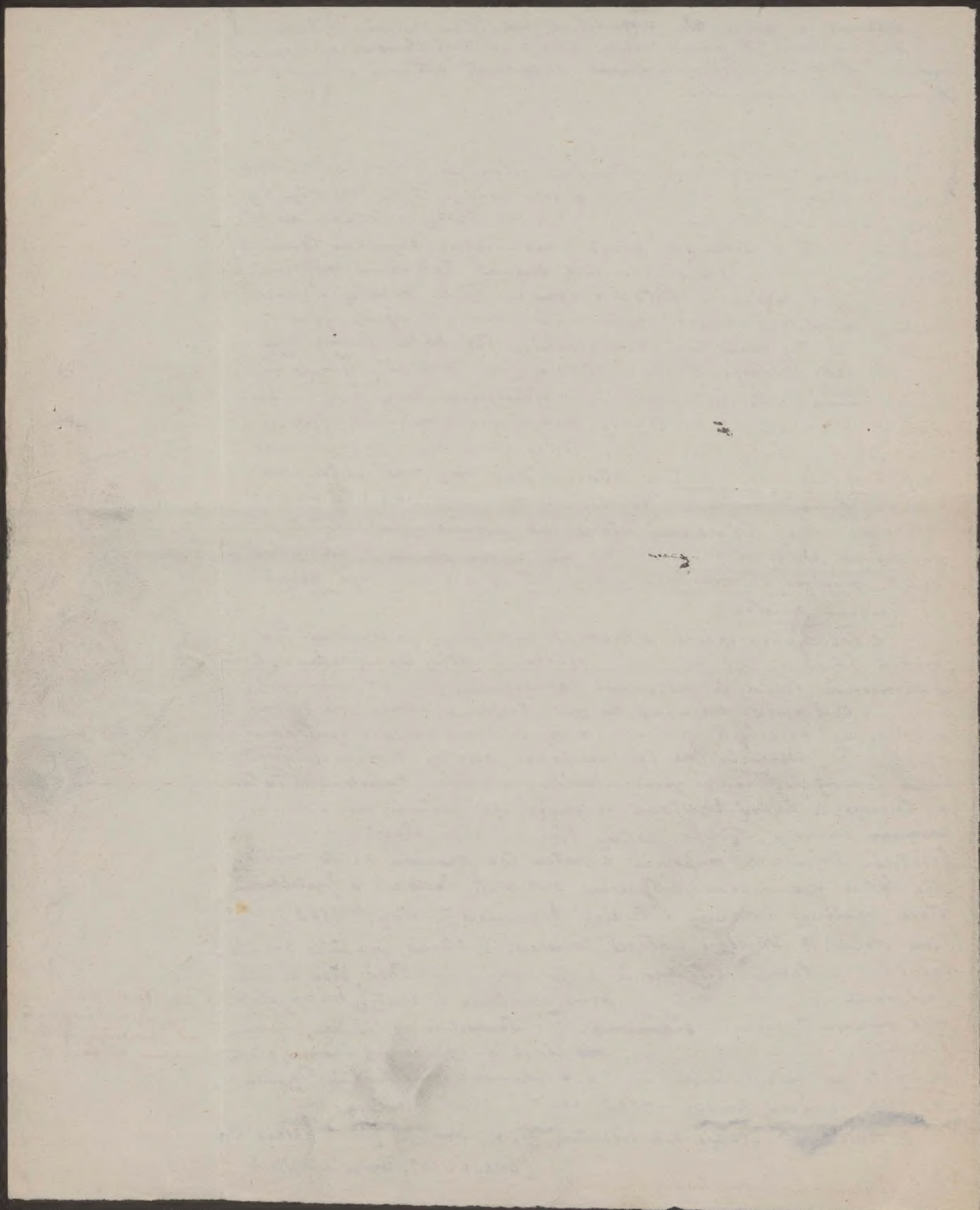
Tym mamy sprzeczny kardynałowie tej ~~literatury~~ cięgiłości: naj-
pierw Teofil Łopaciński XVII w. w głównych swych dziełach Światłości i
Opalińskiego (choć niedokładnie i niepełnie ujętego wpływu mi wywarły)
opiera się głównie na wybie Kłasyfikacji, następnie poezji barokowej
podkreślając i przedstawiając to samo co renesans lub przedstawiając tylko
typy literackie, a wreszcie przyglądając się ówczesny kult dla starożytnego
świata, który w jego myśleniu najwyraźniej autorytet, który się w rzeczywistości
jego akcentował a naświetlał w dekoracji mitologicznej.

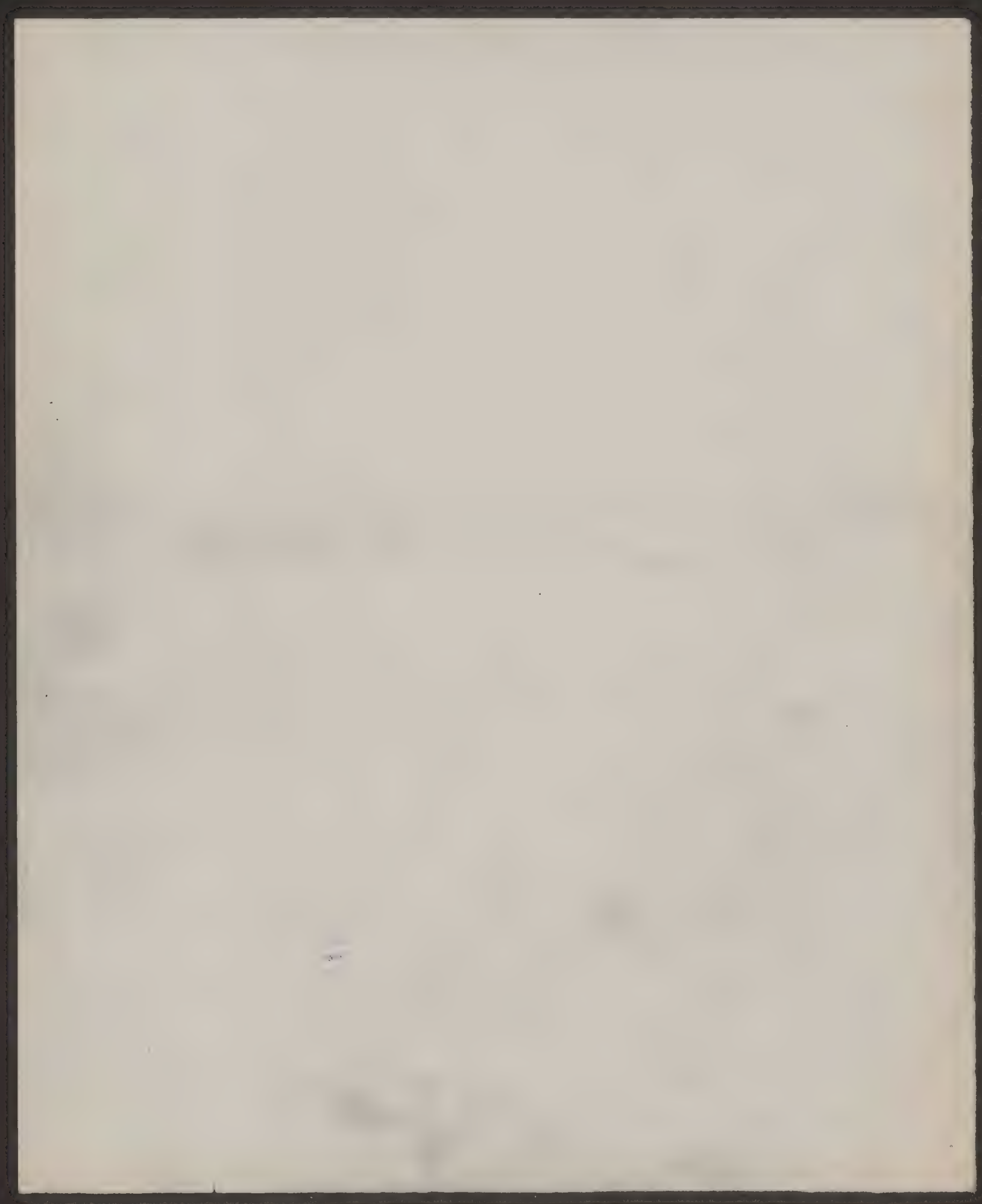
Wprowadzając to potwierdza i srogi tłumacz co znakomitych dzieł staroży-
nych, które ukazały się u okolicznościach już baroku. Jednym Kochanowski
ze podmiotem ówczesnego wielkiego w Polsce humanisty Jana Łukowskiego przedstawia

↓ Nie sądzimy się, żeby Ba-
rok opisał się w Polsce o lat
Kilka dniów, jak to dostrzegł
E. Przybysz - Antoni Mor-
izga, przedstawia barok
w polskiej polskiej, str. 226.

Eniady (1590) a u roku zaraz Jan Achacy Kmita podpisaną z humanisty Virgiosa
wy tłumaczył O Aeneasie Trojańskim króli Trupie (1591); L. Górnicki przekłada
Tragedję Tracy i Seneki (1588) a P. Ciekliński Polejnego z Plautusa do polskiego
stronami przekładając (1597, choć pierwszy powstał już w 1582); J. B. Potycki
wykłada Oekonomikę (1601) a potem Politykę Arystotelesa (1606), "u Łukasa
Wojciecha mościckiego przekłada Horacjusza (1609) a u 1618 Jan Ethykę
Arystotelesową Łomaci.

uakt

aby na sławy dzieła patrzano.
Wienc, że niemiernie w świecie krajiny.
Gdzieś mi znali wojni tył przysięg...

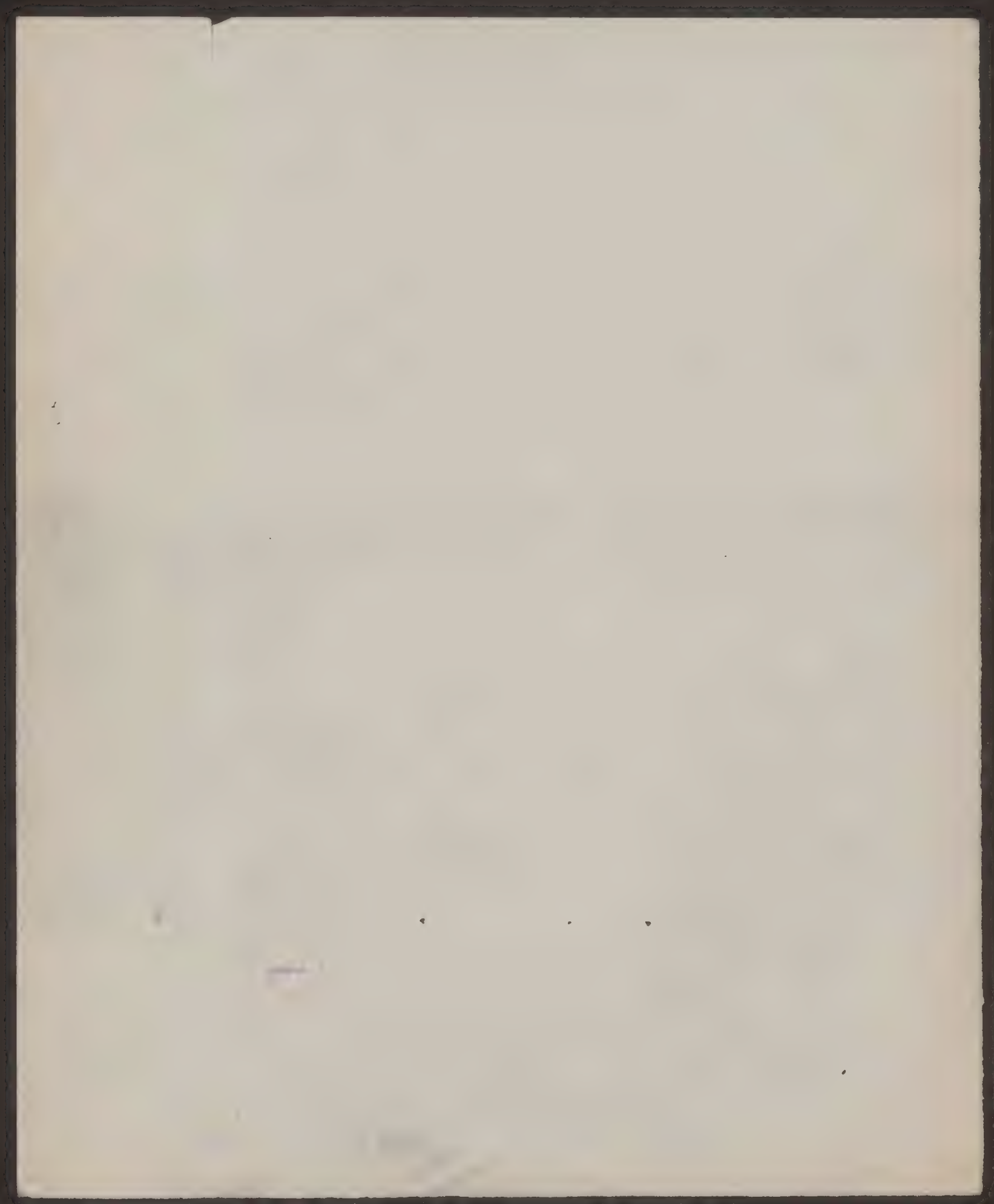
Jest to nie jakiś twój stwardniały bohaterów na igrzysku, ziemie,
bajka klas, umysłami w ten sposób i realnij. Na tym to
dopiero y lepij, precyzyjny spłot dekoracji anty i klasycyzmu
u Sienkiewicza Symonowicza. które u niego imion i wspomnień doświadczeń pre-
chowały tak młode, żeż ziemie czerwonoskórki.

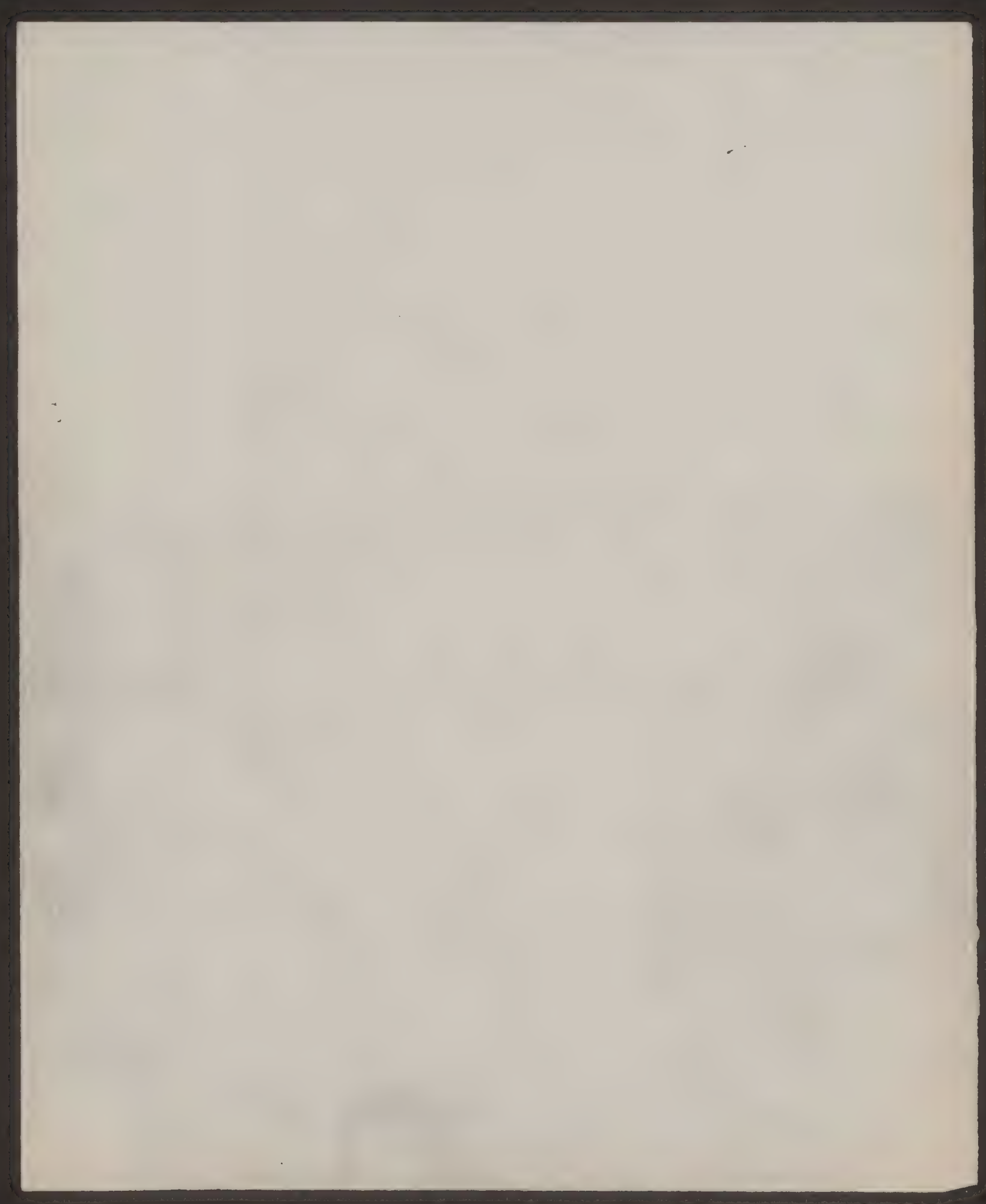
Owek tego stroju klasycyzmu, drugi jest jeszcze wyżej tradycji literackiej,
który widzę w tym, że barokową tęż i armiję. Od potowu
XV. w. sięgają się Stamatus romanów o Meluzynie i Magielanie, o Fortu-
nacie i Ponganie, o zdobywaniu miasta Tejs i sprawach myśli-
wostki i miłości. Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki. Pomaki tego podziwu nie było doświadczeń od-
chodzących. ~~Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki.~~ Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki. Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki.

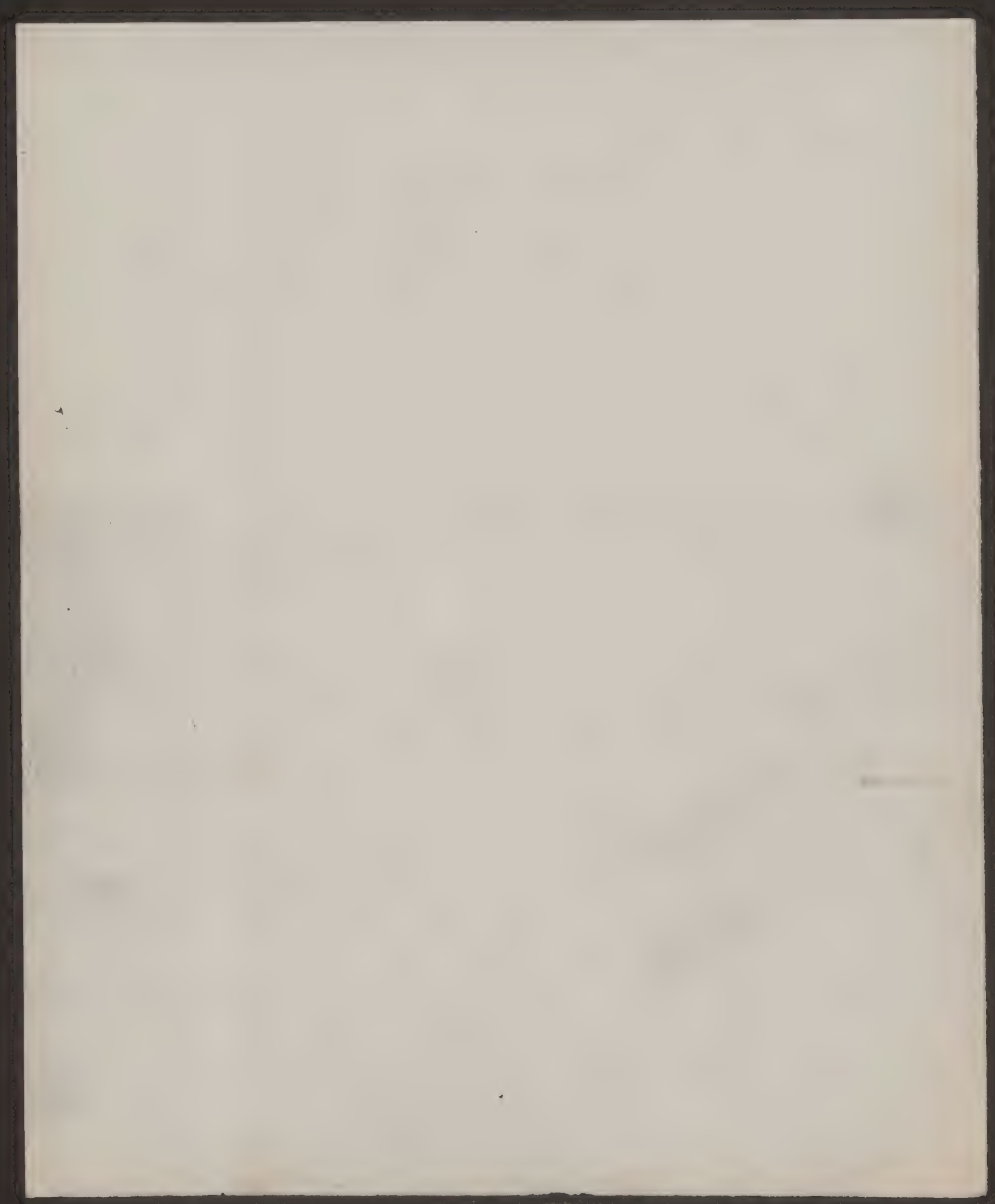
Alc i to nie myślało jeszcze; pionierów barokowych, barok polski
miał miejsce i poprosił, który dyktando najwyżej miom
toroweli mu drogi, a trapije w kryj widać, w sztuczności upodobał,
wzrostu mi nowi i pokolenia cywilizacji. A nie tej, mimo opóźnionij
tegi, doświadczeń, zabawy i trapij, dziełki Marcini, w specyficznij Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki. Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki.

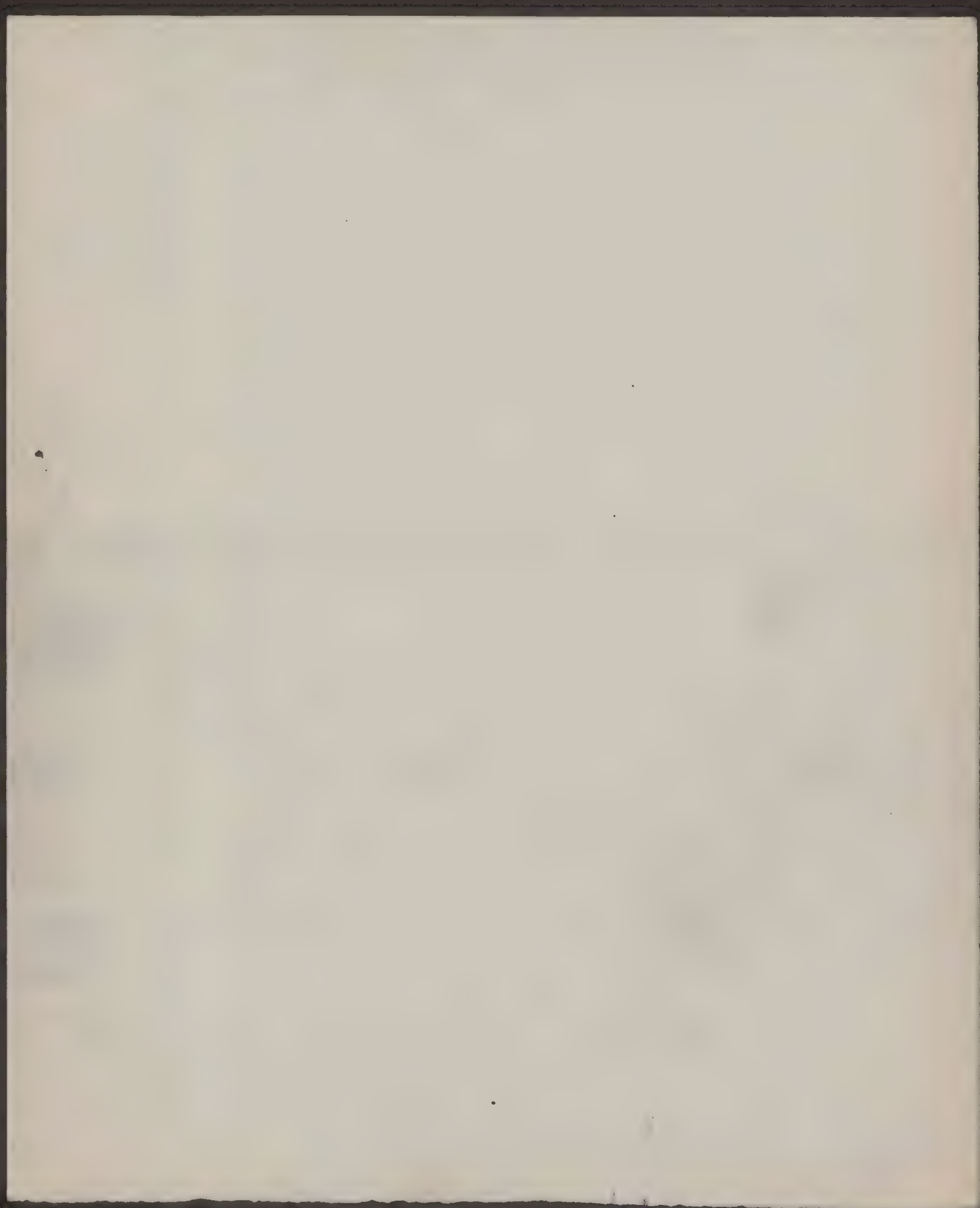
Głównie nieci tradycji literackiej się zachowało; co i nie wywołalo tak
głębokij przemiany w sztuce? Niedzielnie jedynym i tymczasem jest
poza do indywidualnego przetwarzania w jej... artystycznych. Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki. Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki.

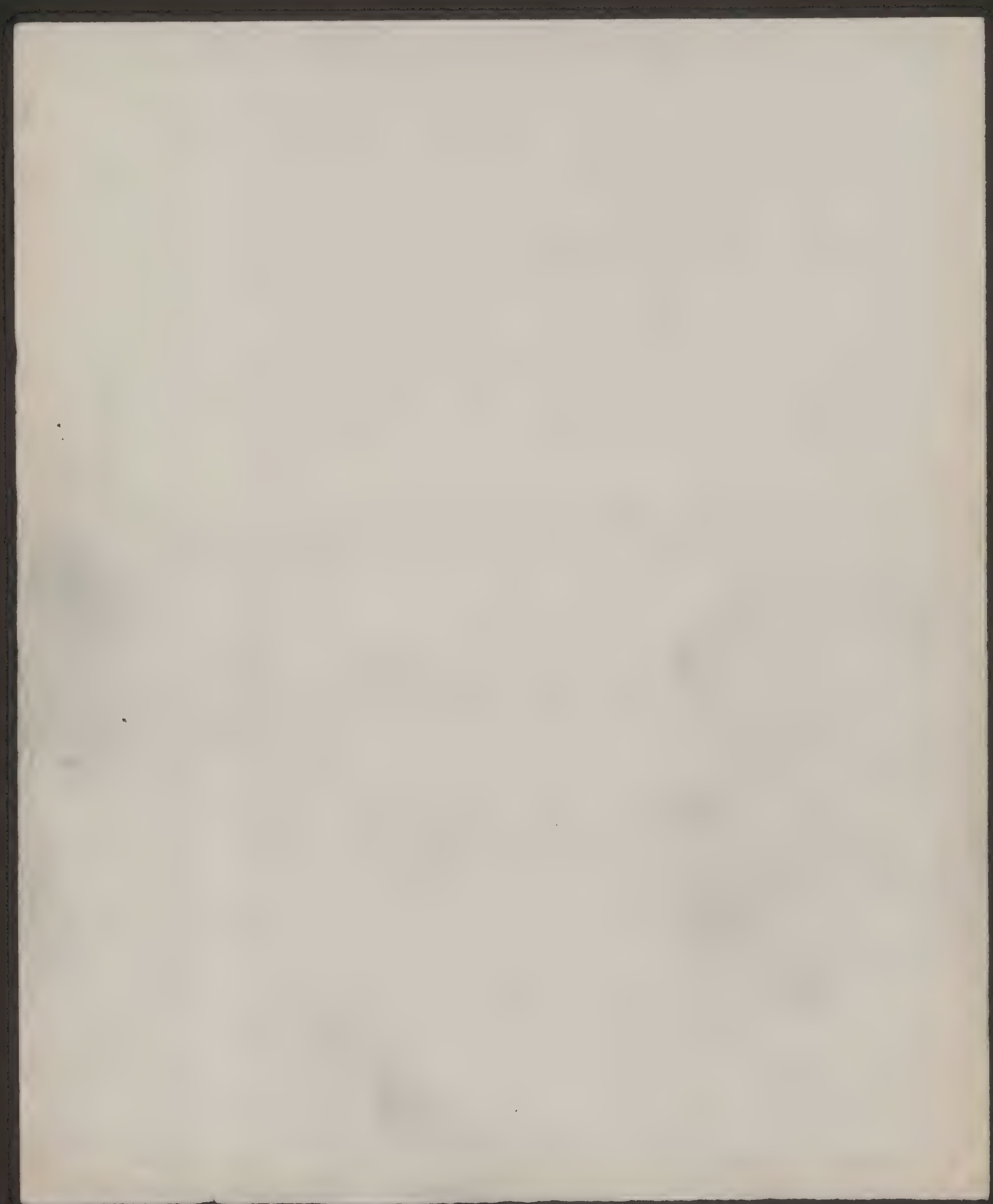
Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki. Wierzę, że w tym czasie w Salsie umiatałco-
wostki nieugate i umiatałco-
wostki.

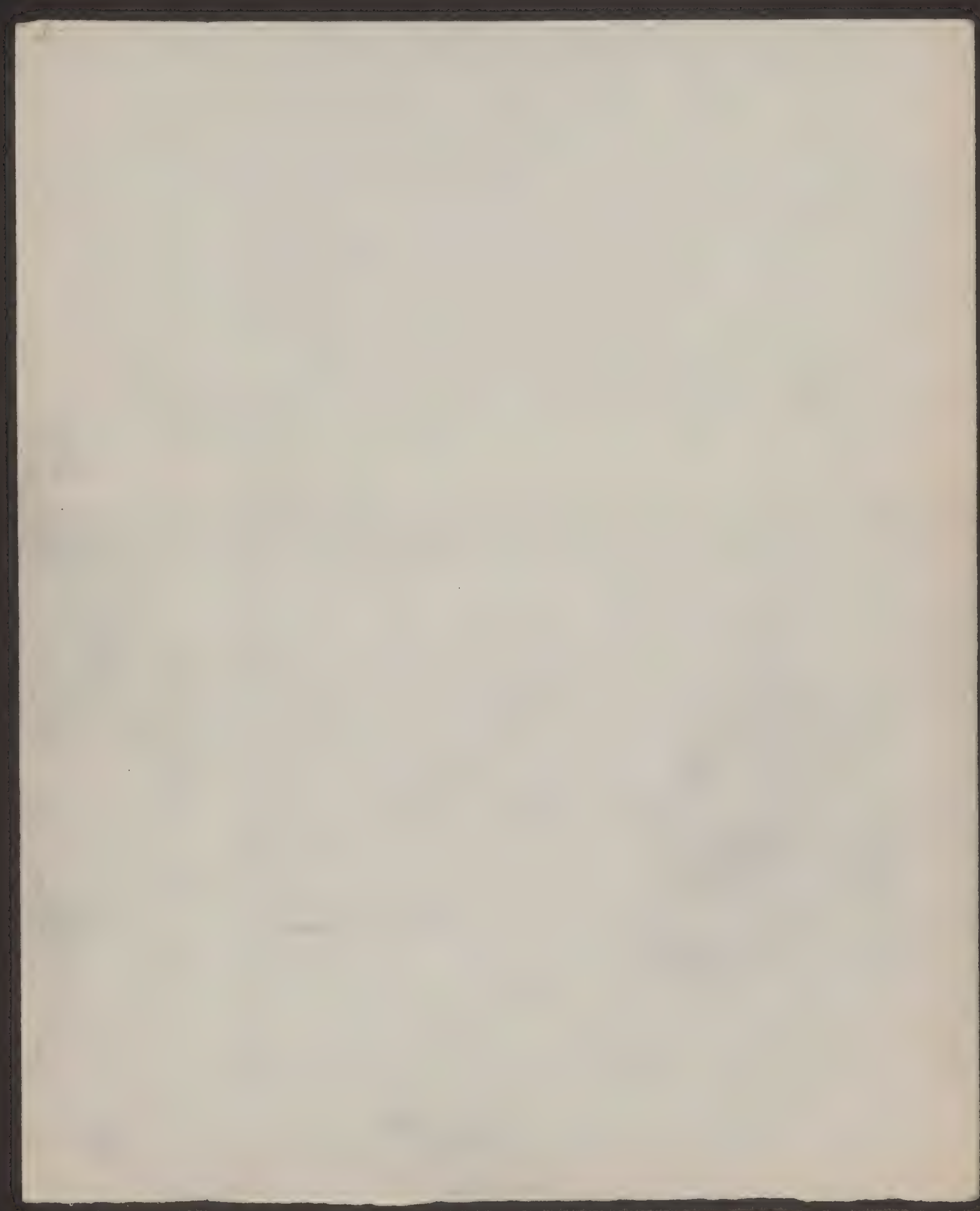
✓✓✓

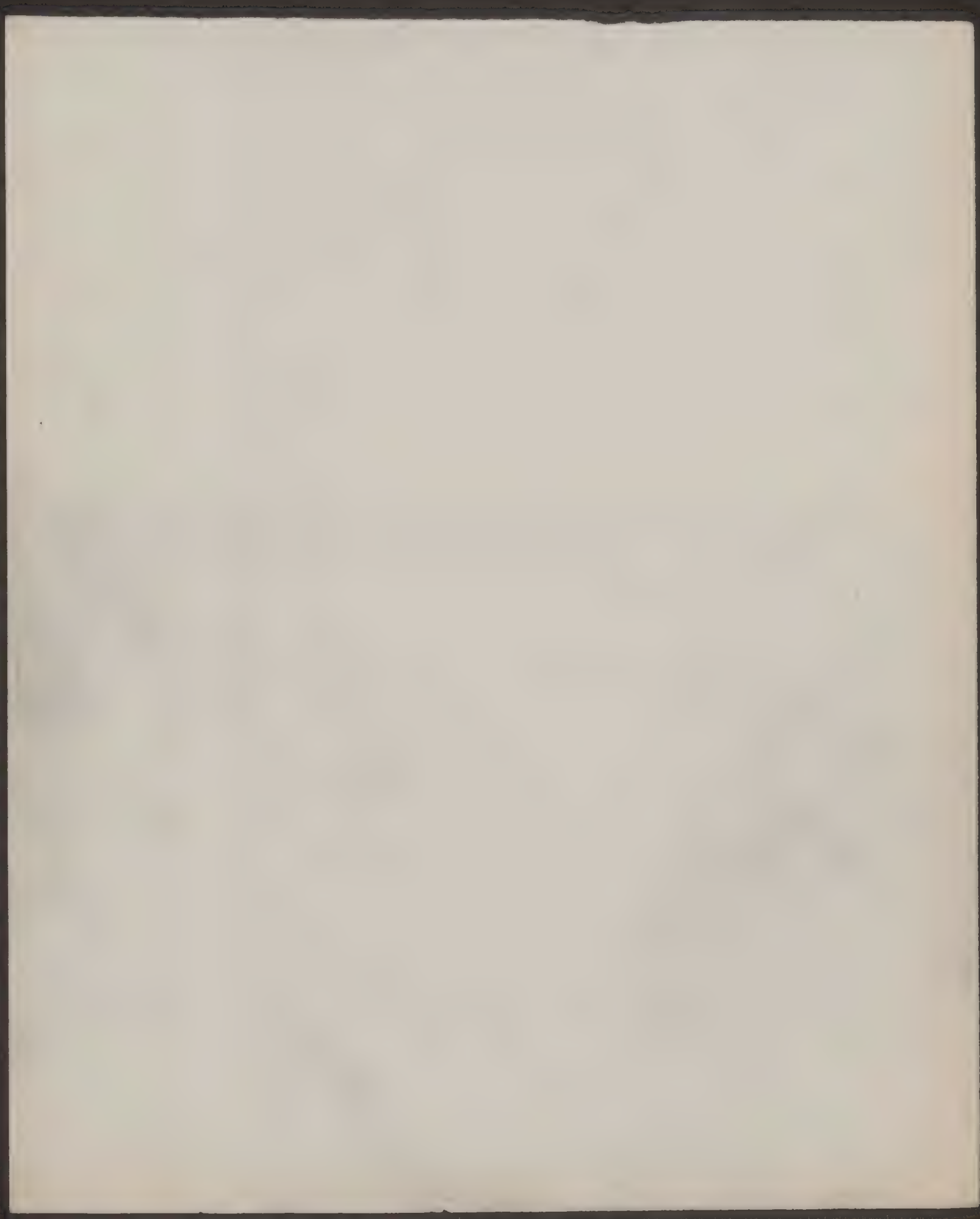
W Miarkowski wrocisz z inną
zamyla ten raprod cytylu
epigramem:
Dymitrze! jidisz nmarst, lez
spokojnie w grobie!
A nam ciebie Twój niech
niech mi baje o tobie

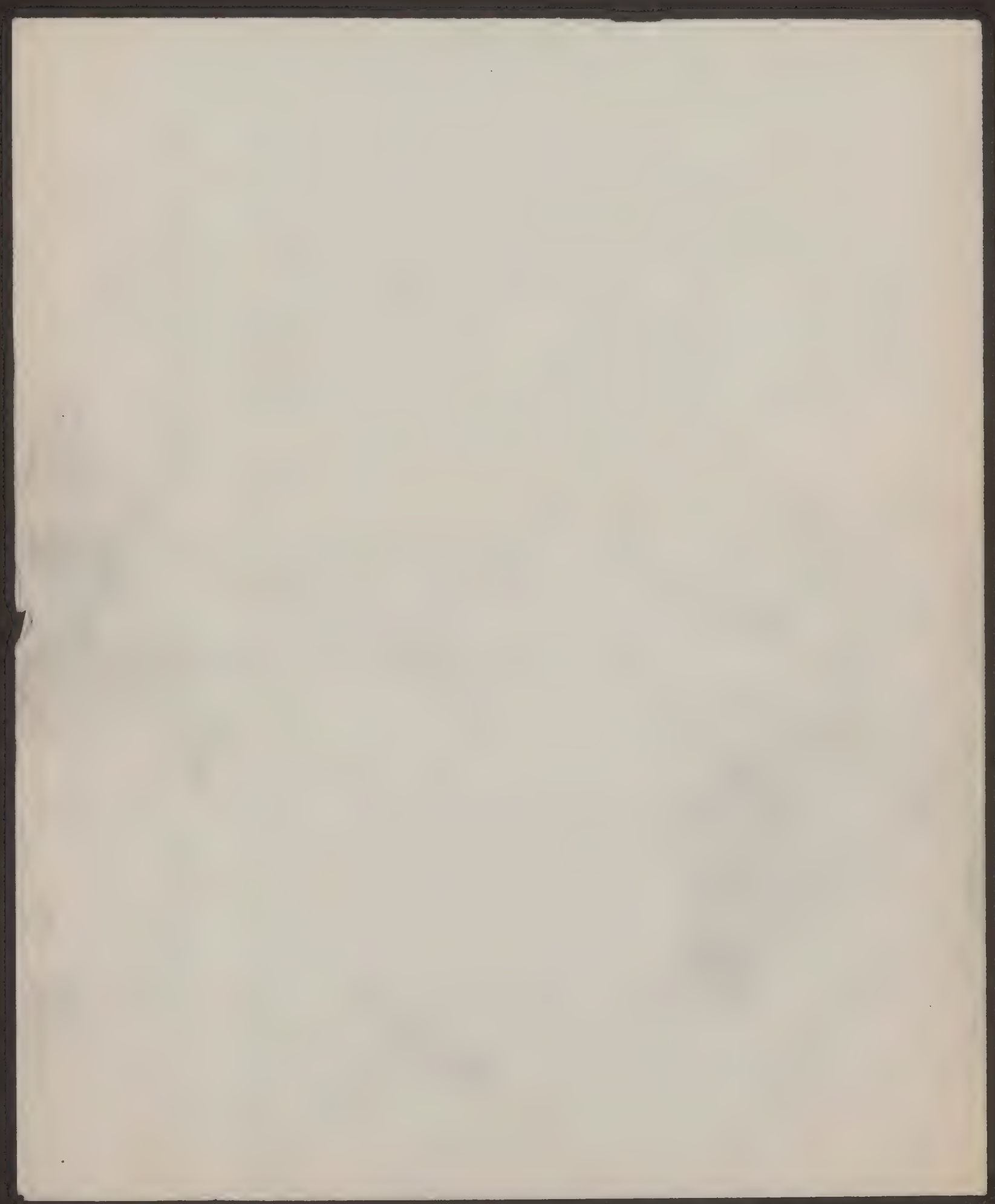
↓ A. Brückner - Codex litterarum slavonicarum in. p. XVIII. s. 160.

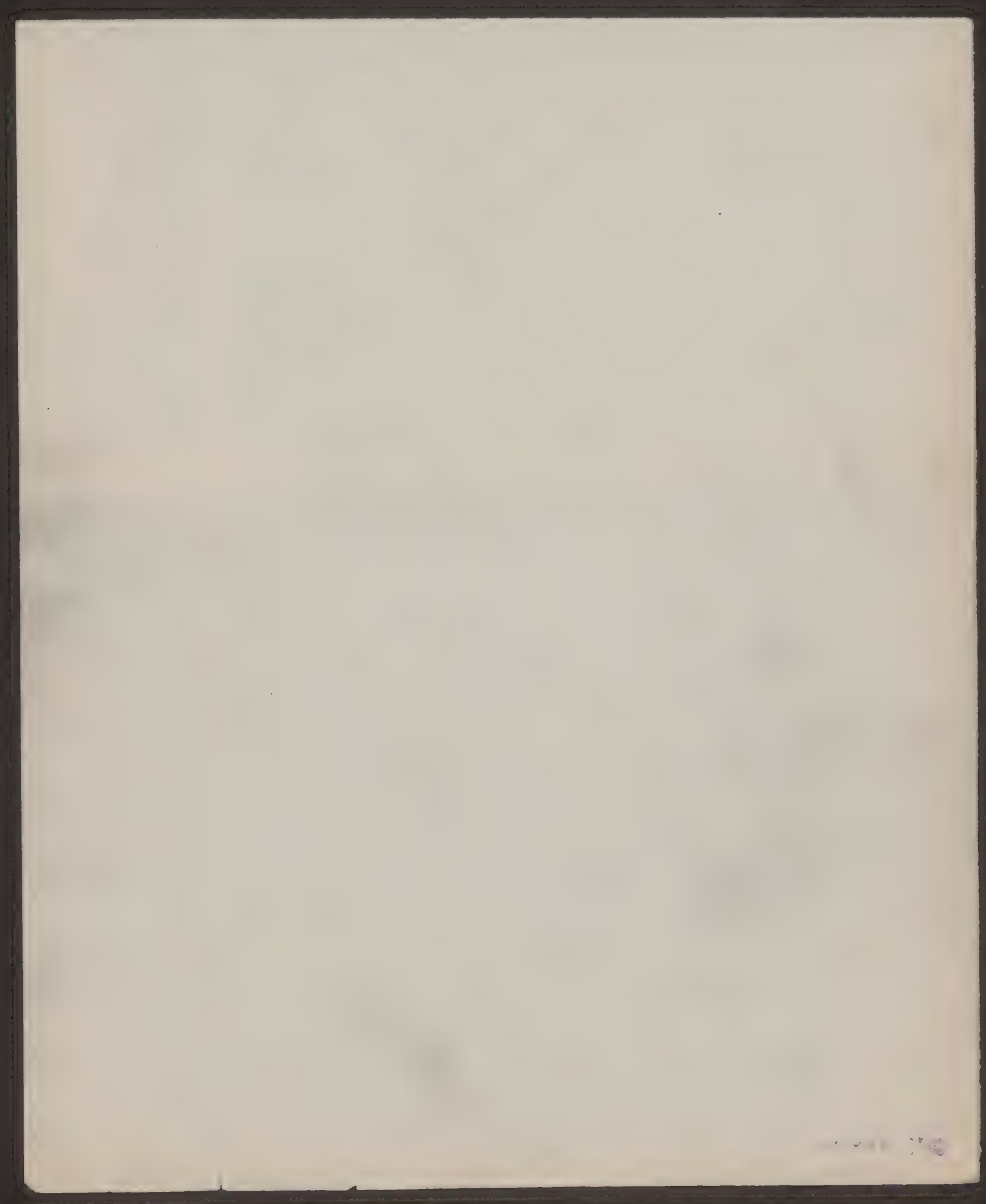
2. - Wienbörki - Materiale k slovi m. husakake god. 1900, in - Slovenci in - Narodna 1900.

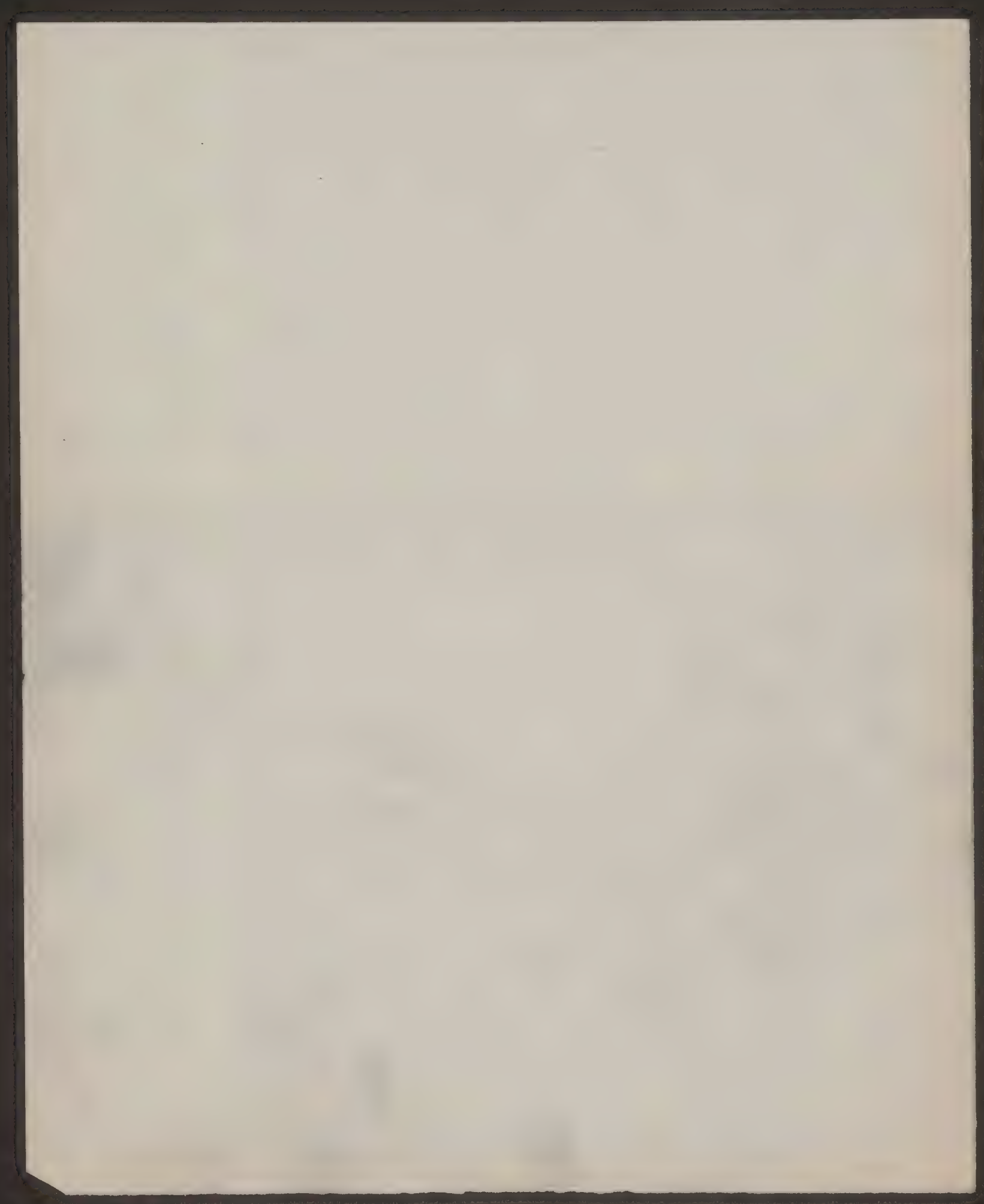
3 г. Сувек - Риме гоказоме, Т. Т. Клатон 1916, воемни омиоис је А. Ариџини и Јакопел.

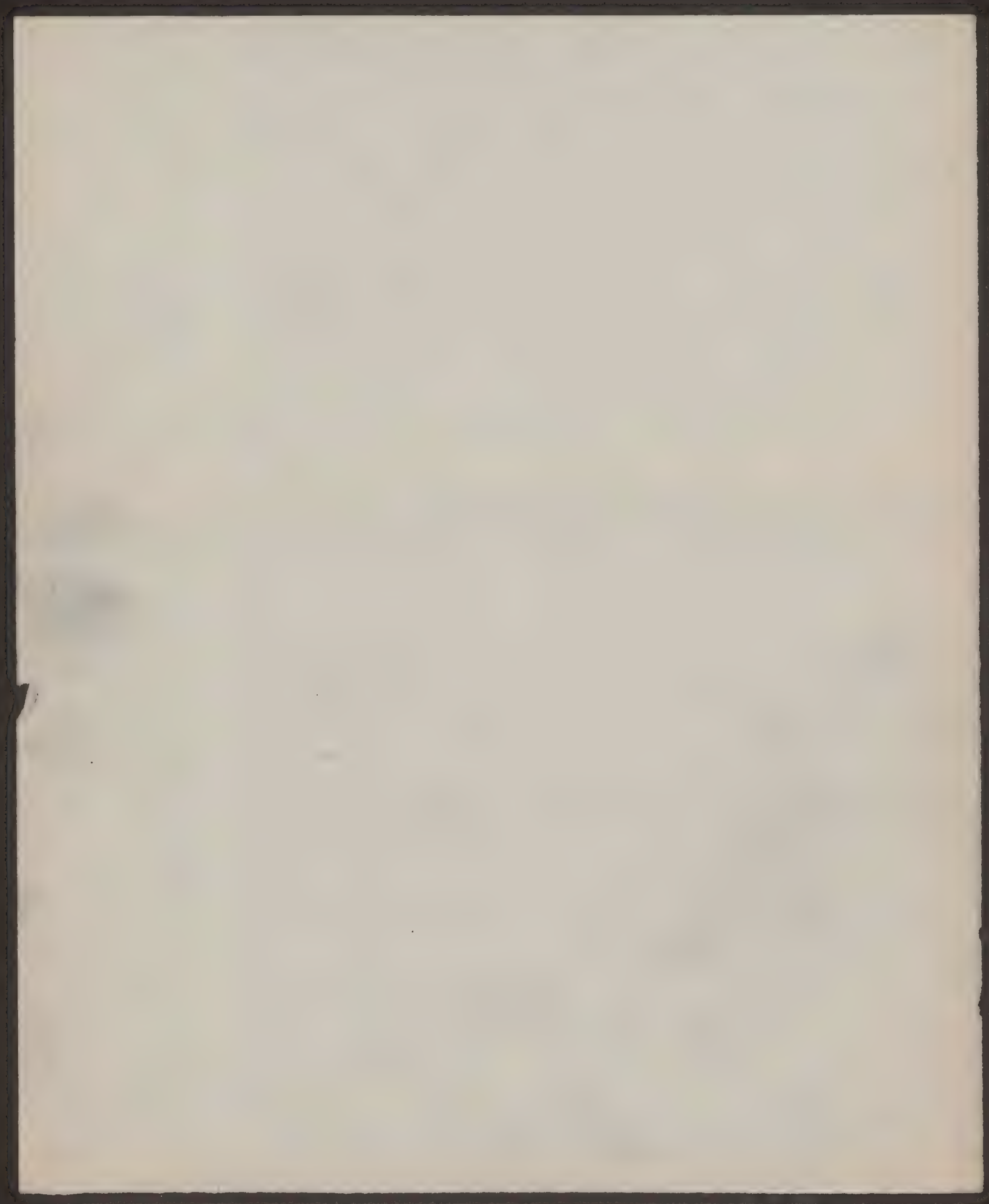

[illegible]

Łakomym grabie!
umarłych iście,
Ciggniem ku sobie,
Wrzucić w każdy dobie

Tu umyśły i miatu
Cnotliwych katu,
Gdy się wystąpią
Z cię omy umiarę. (XIV)

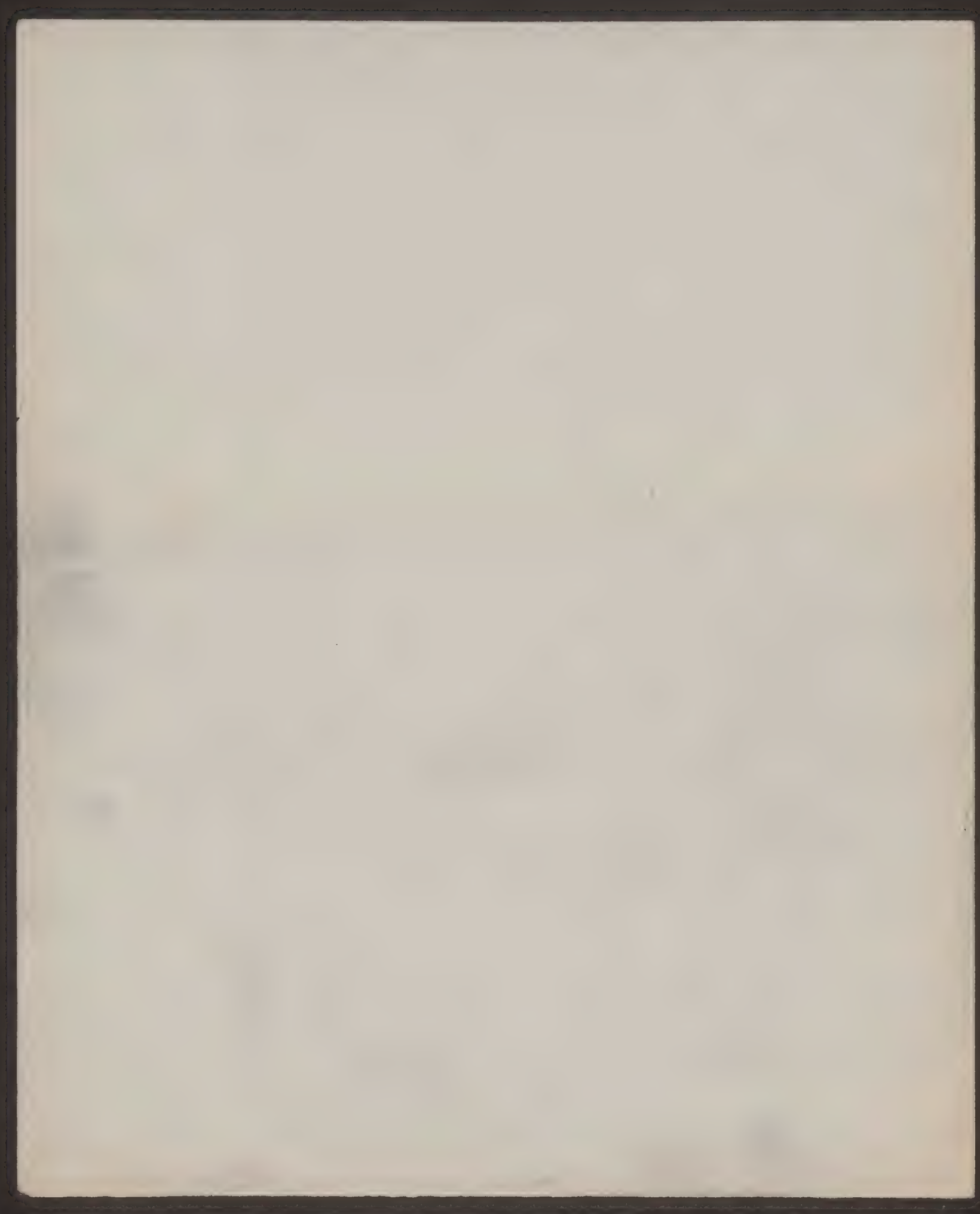
Ładując to tren "originalny" ~~któryś~~ wśród harfraz, a któregoś bitym, jawnie
wersety i rdania cała Kuchanowskiego.

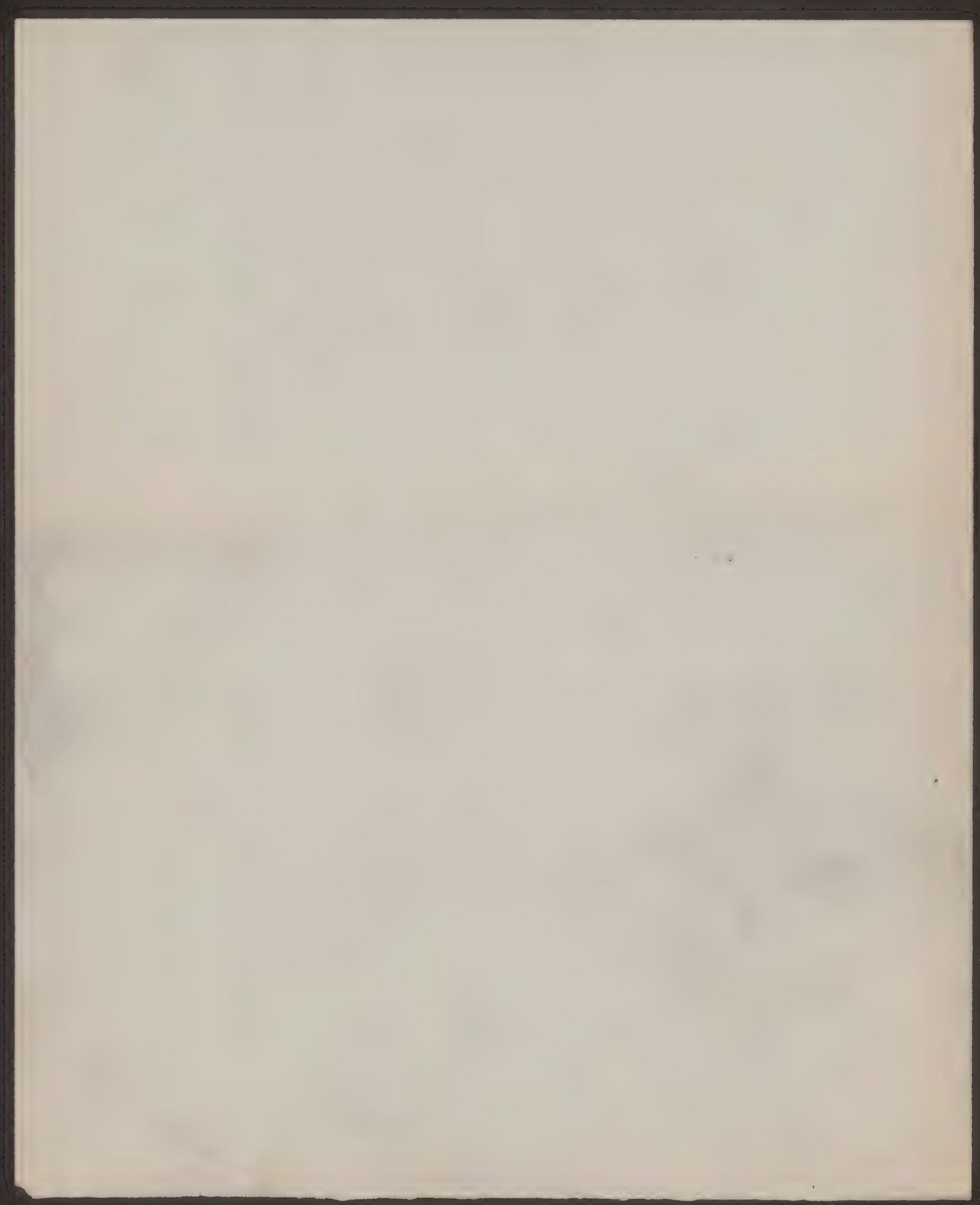
Wulgarniejszym nalczy się do najistotniejszych zjawisk, które mogą mieć różnicę pokolenia ale wroty głęboko w ducha i styl ówczesnego piśmienictwa. Że ta "waga", jakobyśś powiedział, jest siłą bliska i jedna z najważniejszych wartości, z którą się mamy do czynienia z życiem, i najważniejszych jego przejawach, lekceważenie i podmiot w społeczeństwie, które natomiast dostojna postać humanistyki i prawa ożnaga odzwierca - wyobraźni dla obserwacji i rozważań. Długo tym samym zainteresowaniem, które do wielkiej wartości wykreśla się dzięki temu opisu człowieka i jego czynności, kiedy podlega dwojga, które znalazły przed okiem, wpatrując się w naturalne obrazy i ~~zobrazowanie~~, obrazy są życia natury, tak kompozycyjnie, w dalszym ciągu, które to przedstawia zmienną do pierwszej postaci naturalizmu; obrazowanie znajduje na malowniczości, po zobrażeniu są to i jedno i inne, które natchnęły obserwacji, i w tym i w tym widać myślowych "Dzień Dzienny" Kmita, jak istnieje podziwiona i zwojna i cięta i celowa i podziw kłóć na wodzie :) Ktoś kto po nim szuka,...

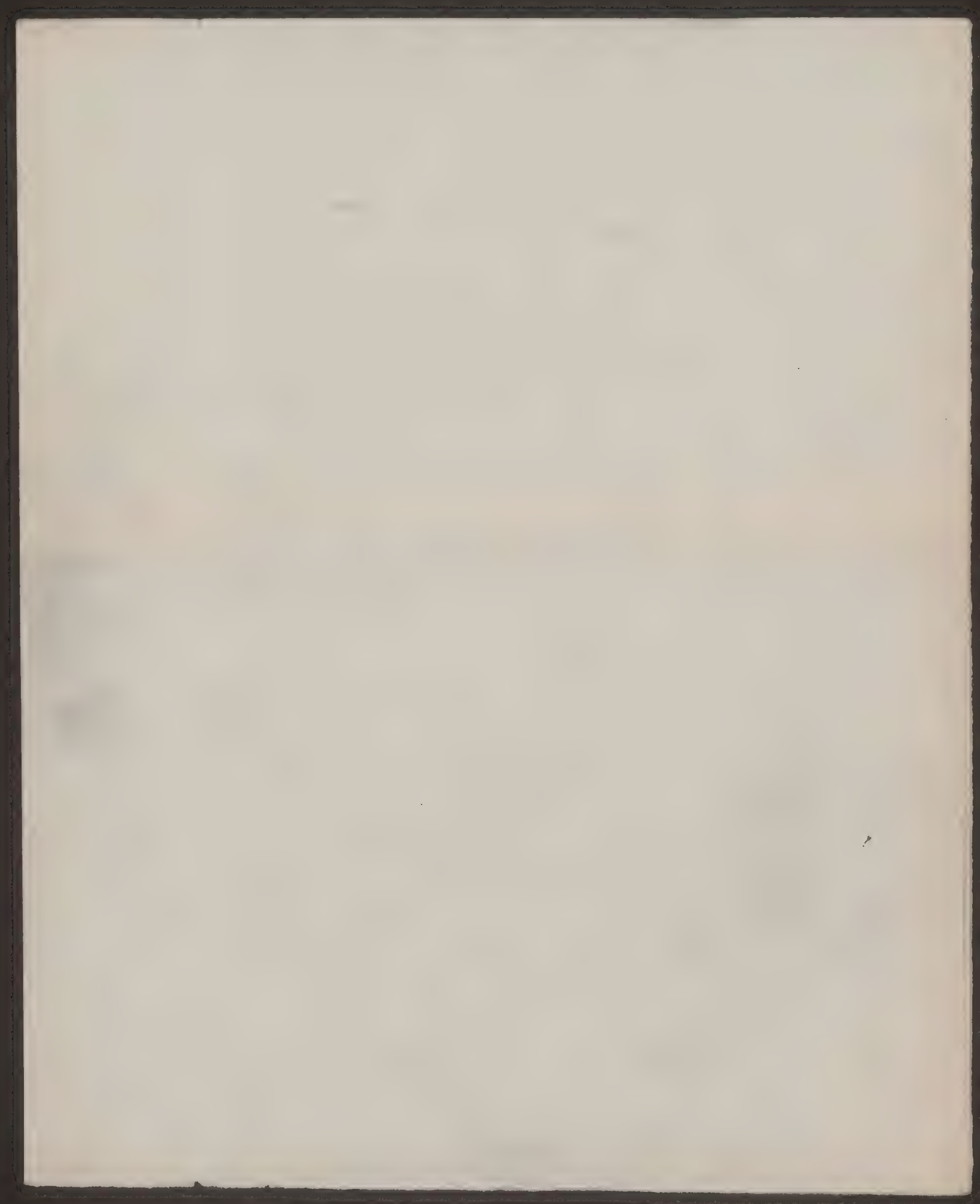
Któryś dopiero po nim wskazując,
Płynąc z rz. miedzą, raz poruszył ją,
A któryś z nim płynęło wiele
I go uderzili na brzozi śmiecie,
Chciałym na wodzie łukrim wskazując
Parzyki wody im zalewając...

Tembarak, to jest naturalistyczny proces tylko wpięty w bajkę. Podobnie
do Sielanki Symonowa, która jest u jakiegoś idealnego świata - miedzy innymi
mądrości i obywateli co się nie tylko o ludzkiej wiedzy, ale o gwieździe, koczownic
koczownic, jałobkach, to tak światu umysłowi jedno obywateli koczownic:

Orao se plinjem chodi, se oraucem urona,
za se toba, Bombiko moja ululiona...

vent

Dametas i Tytyras bydy nam Spricweli

czuch mi na wleśnisi si, aby nę

Nasirji i dyktiracy, prowadzący nas, najpierw w sprawie o polski młotki;

(Tololony):
Mifri' mienupsh'wa, nigayo' nykany o'naThi

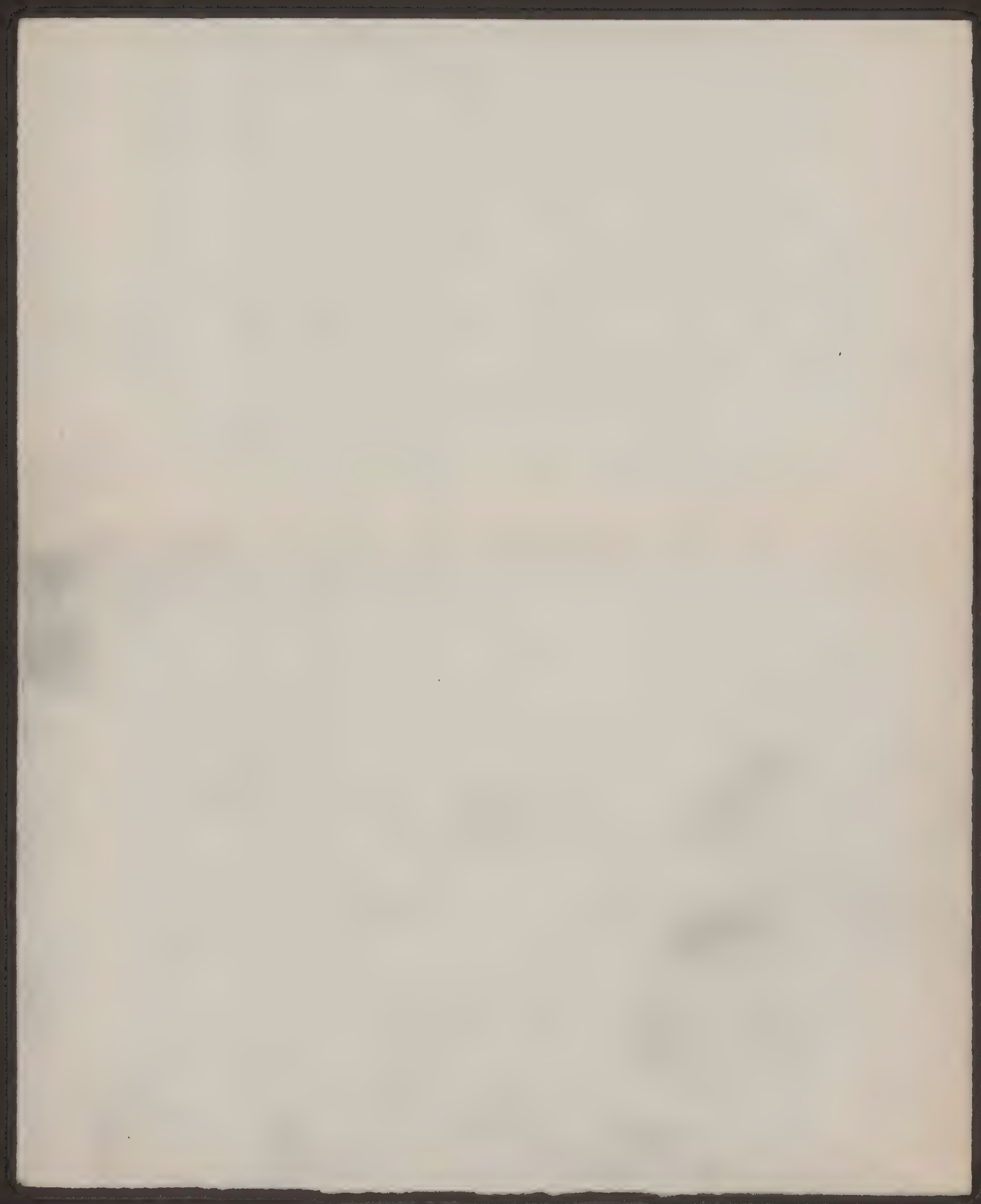
1. *Милли муропхона, индиан тили*
 1. *Милли муропхона, индиан тили*

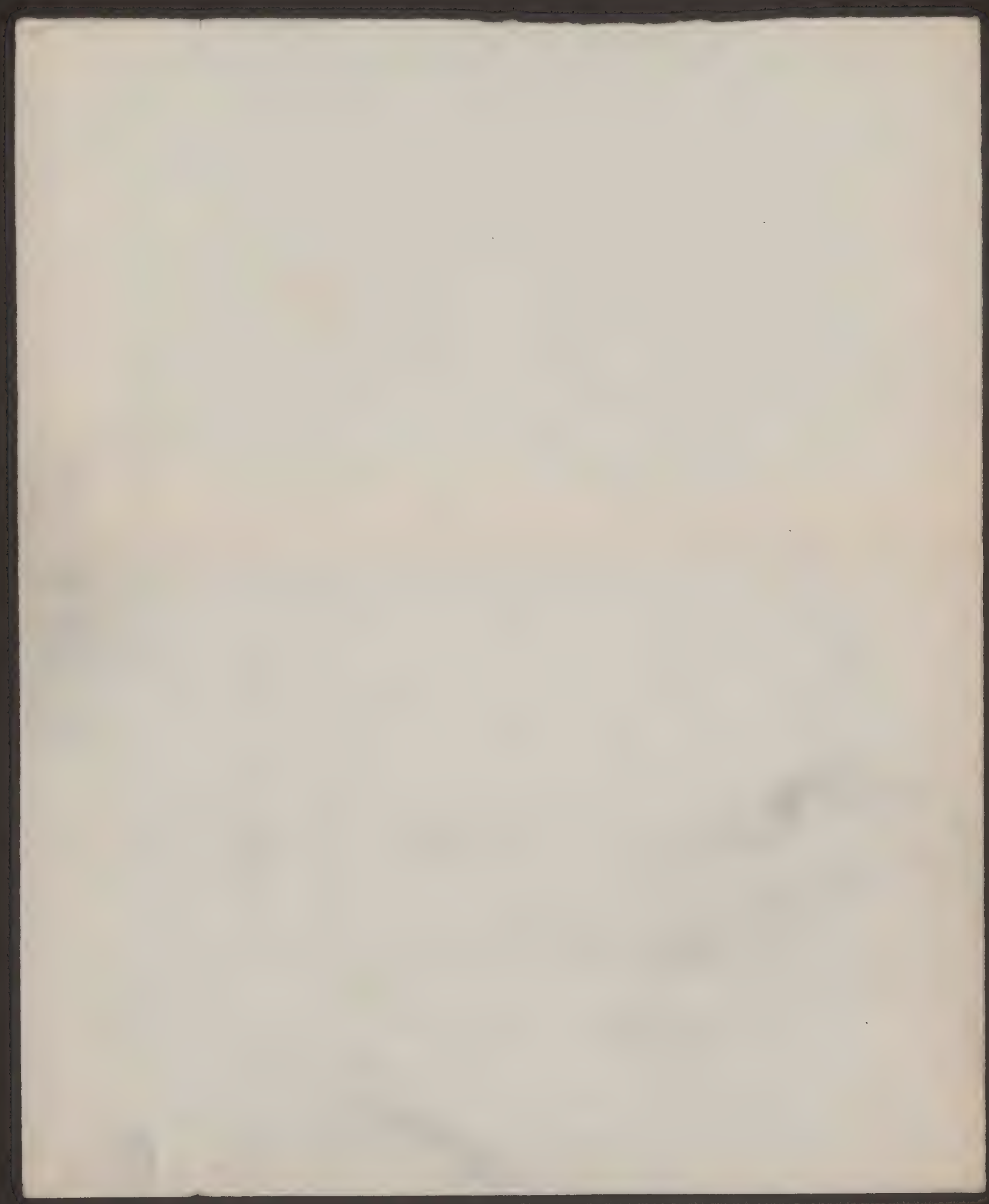
Եւ Եւրոպայի? Եւ Եւրոպայի Եւրոպայի?...

Drugie czoło, wzniesione jest, to subtelniejszy obłaskawienie przyrody, dla okrzewania

Niedziela w piątych godzinach w godzinie Topolnia

Very

w idzie barokowa stule ocalała się z drobny mi strarkami, wtrącającymi
i życia; przepięknie więc poeta pisze Rubisa, gwiazd grubą młotem, Ety,
„Człowieku” przelotną polonidę się do Tajemki, opisuje zabawki Kociatki:

Ha, ha, ha, driccy Jezu się śmieje
Widząc coś tu w orad jego driccy:
Kotek z kociarskim malutkim obój
Wypracował pojętych i mi
Jeden drugiego o rłowy nucię;
Driccy u śmiech...

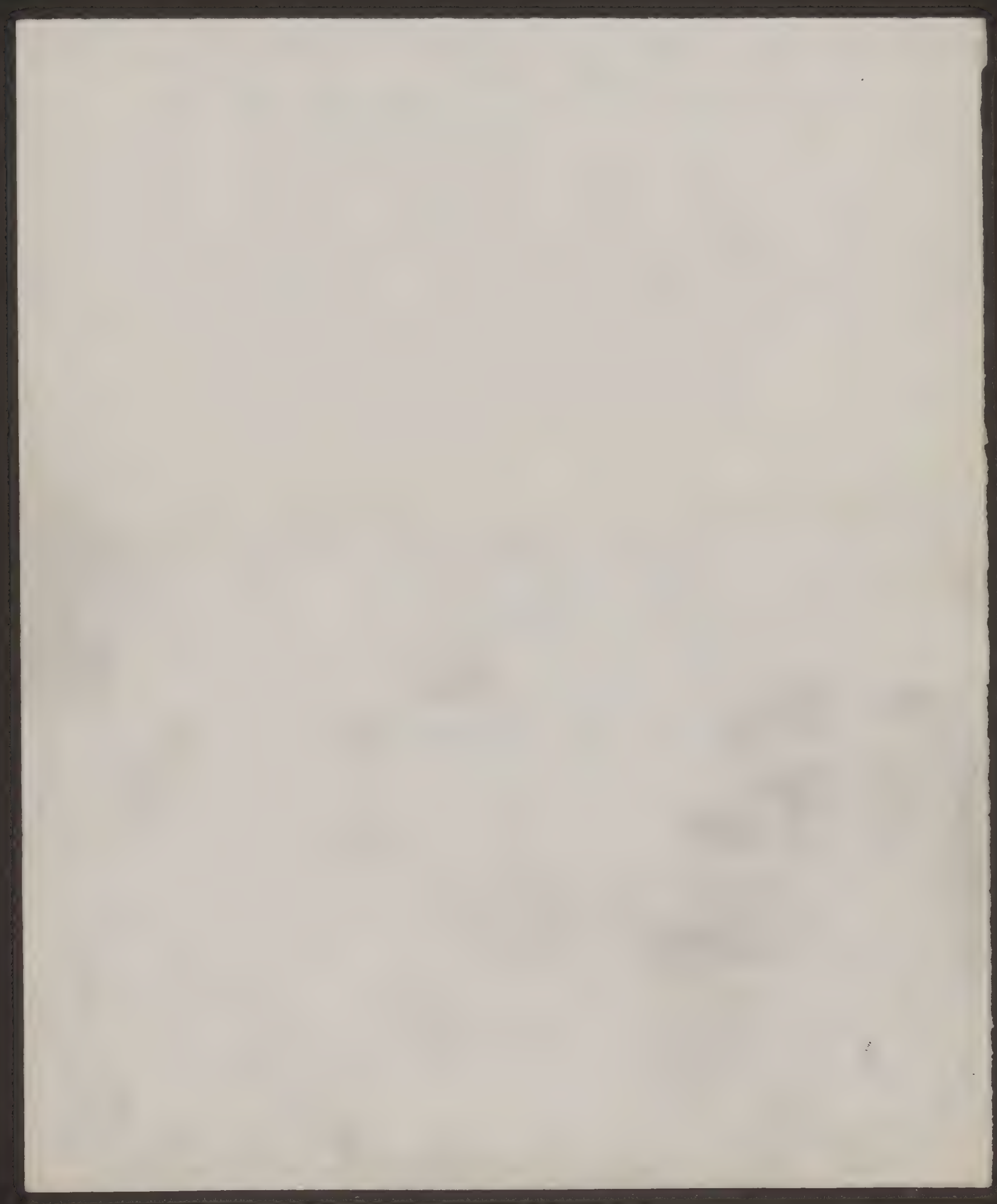
Idę tak Grochowski antystrawotki słowojny, potłocza naturalizmem
jakby na instancjach ubliżonej wówczas gry kontrastowej a języcowienie dla
ykania nępczych i nępczych nawet kół cyflicznych - Sebastian Gra-
bowski, poeta nieporozumienia, zagłębia się całkowicie w kontemplacji swego du-
chowego życia. On to nigdzie w poezji widać lic pod jego, stopniowo się uścis-
dowego życia. On to nigdzie w poezji widać lic pod jego, stopniowo się uścis-
stwierdzenia, nierz i życie do nieporozumienia poezji smutności. Kierownictwo
Józefa... jednostajności nierz trzeci ogół dwóch sztuk zysów
Czymś narowy śmiech rysów śmiech - 1590), podjętych posłaniem i
możliwości, chłodzi. Wiele tu dopowiadają i Gabriel Flamma (u Flamma spici
wielu... i... Kocianowskiego oraz z niektórymi myślami. Mimo
To jednak rachunek Grabowski wspaniały ten, chwytający czasem ogólnie sprawy
Andrzej a czasem osobiste (u śmiech autora:

A dajcie, Panie, ta moja tytaliwa
Duma we Flaj śmiechoci,
Chłodzi ze nępczym byś mi iatobliwa,
Który jak wód chłodzi
Dey zatusza w drogi dupleci? -
To niezgłębienie obraz portretu, romantyzm iatobliwa, w romantyzm chłodzi iatobliwa.

To niezgłębienie obraz portretu, romantyzm iatobliwa, w romantyzm chłodzi iatobliwa.
polity - ale są też i odmienne indywidualne:
Żatoci serce iatobliwa, try psuje iatobliwa,
Boli mi iatobliwa, duma iatobliwa iatobliwa!
Niemam zatusza i iatobliwa zatusza
Mnie iatobliwa...

Grabowski jest poetą dla ludzkości wybranych i wybranych; tak wa-
niemy, choć o sobie słabo reprezentowany, artystyczny barokowy iatobliwa w nim
wspaniałego pastorałizmu, który iatobliwa nępczym iatobliwa iatobliwa iatobliwa
zajęła jej muna iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa
staropolskiej jego iatobliwa jest głównym ogniwem między iatobliwa iatobliwa iatobliwa
możliwość iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa iatobliwa

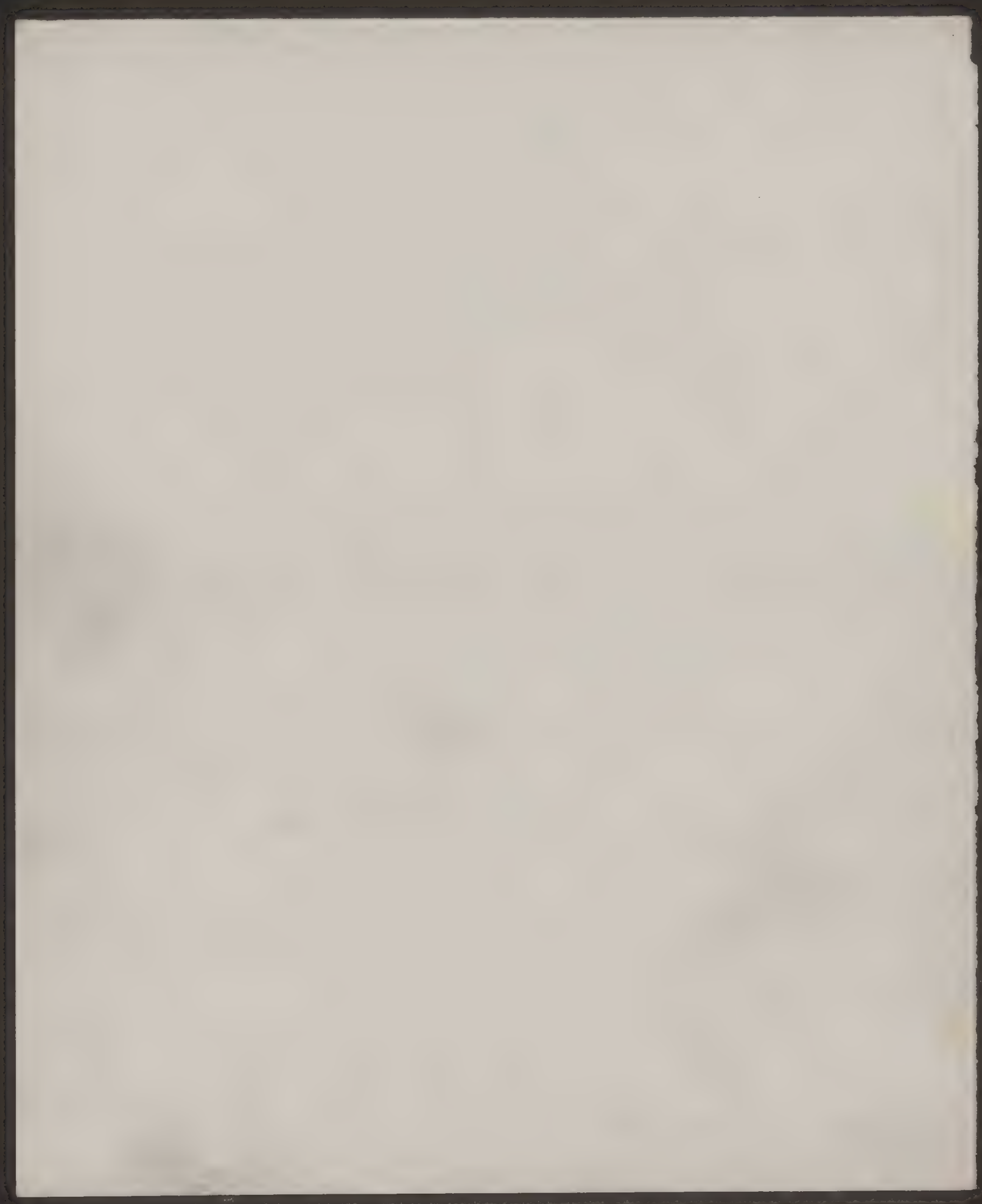
Wypunktujmy problemy naukowe, zainteresowania literackie i nawiązka
co znaczące; w tym krótkim przeglądzie obraz literatury polskiej na przełomie
stuleć niekiedy rysuje się pełen barwy i życia. Jest tu wiele pełne woli i pue-
lżon literackich, iatobliwa nawiązka, ale tylko w tej romantyzmie, w iatobliwa

cytelná cytelnicka, l'aga mimo kraj,
čytný cytel, jisti co na ego nie malý
do cytelnia, oby' darmo nie jachel' do domu,
byti soli ole zabavki, byti' ...
byti' soli ole zabavki, byti' ...

[illegible]

Q. Brückner Study's ... 1888.

cpowie. Zapomnieć tego obliczenia się trzeba w samych początkach epoki; wskazy-
 Ku XVII w. bowiem właściwym, jak literaturę najpóźniejszą powstała by i sztuka
 Chociaż płaska i stawała się jedyną i ważną motywową życia publicznego.

Dzięki tak nieuniknawemu rozwojowi elementów narodowych w baiden,
 Tak polscy jak i zagraniczni badacze wnosili miarę wartości poezji
 "seicenta" z romantyzmem XIX wieku; paralela świata choi był ucie-
 "kulturalna, gdy się wzięło pod uwagę nie tylko i gwałtownie odmienną
 stan kultury i zamieszkania umysłowych ale inne tei normy i zaleci
 poezji omy ~~odmienną~~ ^{inne} poezję samej narodowości. Bawo powstać
 w Świecie twórczości zawiśnię omyślnie a splcionem z tak et pierwotności
 i prądów tak różnorodnych, że nie szukając podobna odległych a oknisk
 i prądów lub bardziej precyzyjnych, lepiej nie porównać jako naraz to
 słowo Shire i Tajemnic, o którym nie wiadomo, czy nosiło się i nar-
 łoża artysty, czy z party niekiedy porzło, czy z odległego przyspytło
 i niedomniacza.

↓ A. Faguet - Petite Histoire de la Littérature Française, s. 109, B. Croce
Der Begriff des Barock, s. 22 i u. ~~na nie u~~ i polskiej pisowni
 A. Petekowki w Starych.

James

